

**6D010300-Pedagoji ve Psikoloji Branşlarında PhD Doktora
Derecesini Almak İçin Toybekova Bağdat Abdullakızı'nın Hazırladığı
“Genel Eğitim Veren Okullarda Öğrencilerin Çok Dillilik Becerisini
Geliştirme” Konulu Konum Doktora Tezi İçin Yurt Dışı İlmi
Danışmanın**

FİKRİ

Günümüz genel eğitim veren okulların temel ilkesi, çok dillilikte rekabetçi genç yetiştirmek, bireyin zihinsel ve kültürel değer düzeyini artırmak, onu toplumun ihtiyaçlarına uyarlamaktır. Şu anda Kazakistan Cumhuriyeti'nde toplumunun demokratikleşmeside, rekabetçi bir ekonominin geliştirilmeside, rekabetçi bir toplumun üyelerinin eğitimi sürecinde önemli ve olumlu değişiklikler yaşanmaktadır. Ülkenin “Çok Dilli programı” toplum tarafından desteklenerek geniş çaplı çalışmalar yürütülüyor ve bütün kurumlarda olduğu gibi eğitim kurumlarının pedagojik sürecinde de eğitim alanındaki çalışmalara yeni bir bakış açısı getirerek sorumluluk ve talep uyandırıyor.

Yerli eğitimin önemli bir stratejik görevi, bir yandan en iyi Kazak eğitim geleneklerini korumak, diğer yandan uluslararası kalite niteliklerine uygun olarak mezunların dil bilgisini geliştirmek ve en önemlisi – Kazakça ile yabancı dilleri öğrenmelerini sağlamaktır.

Bu bağlamda, Toybekova Bağdat Abdullakızı'nın “Genel Eğitim Veren Okullarda Öğrencilerin Çok Dillilik Becerisini Geliştirme” konulu tez çalışması bu konunun önemini ortaya koymuştur.

Araştırması yapılarak yazılan tezde Toybekova Bağdat Abdullakızı amaca uygun olarak mantıksal sıraya bağlı olarak üç bölüme ayırmıştır.

İlk bölümde doktora öğrencisi Toybekova Bağdat Abdullakızı tez çalışmasında konusuyla ilgili felsefî, sosyal, psikolojik, pedagojik ve metodolojik literatürü tarayarak gözden geçirmiş ve derinlemesine bir analiz yürütmüştür. Özellikle "çok dilli birey" ve "öğrencinin çok dilli kişiliği" kavramlarının anlamı detaylı araştırılarak açıklık kazandırılmış ve öğrencinin çok dilli kişiliğinin açıklaması verilmiş, ek olarak öğrencilerin iletişimsel etkinliklerine dayalı olarak çok dilli kişiliğin oluşumunda yapısal ve işlevsel bir model sunmuştur.

Araştırmanın ikinci bölümünde doktora öğrencisi, araştırmanın bilimsel kavramların açıklama amacıyla genel eğitim veren okullarda çok dilli bir kişilik oluşma koşullarının oluşması ve çok dilli bir kişiliğin boyutları ile göstergelerini kavrayan deneysel çalışma gerçekleştirmiştir.

Üçüncü bölümde tez yazarı Toybekova genel eğitim veren okulda çok dilli bireyin yaratılması için özel bir metodoloji geliştirerek pratik iletişim aktiviteleri temelinde çok dilli bireyin oluşumunda pedagojik ve teknolojik etkinliğini incelemiştir.

Toybekova tarafından araştırması yürütülen bu çalışma pratik denemesi önceden yapılarak yürütülen "Diller Dünyası" kursu, pratik konuşmaya yönelik ödevler ve bunlara dayalı elde edilen araştırma sonuçları derlenerek pedagojik yardımcı ders kitapları, "Okul öğrencilerinin iletişimsel faaliyetlerine dayalı çok dillilik" ders kitabı nushası, üniversiteye öğretmen kadrolarını yetiştirmede, genel eğitim veren okullara öğretmen yetiştirmede ve öğrencilerin ders dışı etkinliklerini düzenlenmesinde uygulanabilecek yararlı kaynak olarak kullanılabilir.

Tezin ana fikirleri ve sonuçlarına bağlantılı olarak uluslararası bilimsel konferanslarda ve Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı Eğitim ve Bilim Kontrol Komitesi tarafından taranan dergilerde ve Scopus veri tabanında yer alan sıfır ve ondan yüksek puanlama kategorisine giren uluslararası bilimsel dergilerde toplam 15 bilimsel makale yayınlamıştır.

Tez çalışması sırasında, almış olduğu teorik eğitimini pratik düzeyde uygulayarak bilimsel araştırma yapabileceğini kanıtlamıştır.

Sonuç olarak, Toybekova Bağdat Abdullakızı'nın "Genel Eğitim Veren Okullarda Öğrencilerin Çok Dillilik Becerisini Geliştirme" konulu çalışmasının, Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı Eğitim ve Bilim Kontrol Komitesi kurallarına uygun olarak yazıldığına inanıyorum. Doktora öğrencisi Toybekova Bağdat Abdullakızı'nın 6D010300 - Pedagoji ve psikoloji'de dalında felsefe doktoru (PhD) unvanı almaya uygun olduğu görüşündeyim.

Yurt Dışı Tez Danışmanı
Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet GÜVEN

**6D010300 - Педагогика және психология мамандығы бойынша Тойбекова
Бағдат Абдуллаевнаның философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін
алу үшін дайындаған «Жалпы білім беретін орта мектепте оқушылардың
полилингвалды тұлғасын қалыптастыру» тақырыбындағы
диссертацияға
ғылыми кеңесшінің**

ШҚІРІ

Бүгінгі жалпы білім беретін орта мектептің негізгі ұстанымы - бәсекеге қабілетті жастарды тәрбиелеу, тұлғаның мәдени және құндылықтың деңгейі мен ақыл-ойын арттыру, оны көптілдікке қоғам қажеттілігіне сай бейімдеу. Қазіргі кезеңде қоғам өмірінің демократиландыру, ізгілендіру, бәсекеге қабілетті экономиканы дамыту, бәсекеге қабілетті қоғам мүшелерін тәрбиелеу барысында Қазақстан Республикасында елеулі, оңтайлы өзгерістер пайда болып, жүзеге асырылуда. "Үштұғырлы тіл" бағдарламасы қолдау тауып, үлкен іс-әрекеттер орындалып, жасампаздық пен жаңарулар туындап, барлық салаға дамыту алып келу кезеңінде, оқу орындарының педагогикалық үрдісіндегі оқу-тәрбие салаларындағы жұмыстарға жаңа белесте, тың көзқарастармен қарауды алға қояды, жауапкершілікті, талапты туындатады.

Өйткені отандық білім берудің маңызды стратегиялық міндеті, бір жағынан, үздік қазақстандық білім дәстүрлерін сақтау болса, екінші жағынан мектеп бітірушілердің халықаралық біліктілік сапасын, лингвистикалық білімін жетілдіру, ең негізгісі-мемлекеттік, ана және шетел тілдерін меңгеруді қамтамасыз ету болып табылады.

Осыған орай, диссертант Б.А. Тойбекованың «Жалпы білім беретін орта мектепте оқушылардың полилингвалды тұлғасын қалыптастыру» тақырыбында дайындалған диссертациялық жұмысы өзекті мәселеге арналған болып табылады.

Осы мәселенің шешімін табуда Тойбекова Б.А. ғылыми-зерттеу жұмысын қойылған мақсатқа сәйкес логикалық бірізділікпен байланысқан үш кезеңде жүргізген.

Бірінші кезеңде докторант Б.Тойбекова зерттеу мәселесіне байланысты философиялық, әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық және әдістемелік «полилингвалды тұлға», «оқушының полилингвалды тұлғасы» ұғымдарының мәнін нақтылады және оқушының полилингвалды тұлғасына сипаттама берді; Сонымен қатар, оқушылардың коммуникативтік іс-әрекеттері негізінде полилингвалды тұлғасын қалыптасуының құрылымдық - функционалдық моделін жасады.

Зерттеудің екінші кезеңінде докторант тәжірибелік-эксперименттің жұмыстарын жүргізді, эксперимент барысында зерттеудің ғылыми-тұжырымдамасы негізделіп, жалпы орта білім беру жағдайында полилингвалды тұлғаны қалыптастырудың шарттары анықталып, полилингвалды тұлғаның өлшемдері мен көрсеткіштері айқындалып, соған сәйкес деңгейлері нақтыланды.

Ал, үшінші кезеңде Б.Тойбекова жалпы білім беретін орта мектеп жағдайында полилингвалды тұлғаны қалыптастыру әдістемесін даярлап және тәжірибе жүзінде коммуникативтік іс-әрекеттері негізінде полилингвалды тұлғаны қалыптастырудың педагогикалық технологиянық тиімділігін тексеріп, дәлелдеді.

Б.А. Тойбекова даярлаған және тәжірибеден өткен «Тілдер әлемі» курсы, сөйлеу тапсырмалары, сонымен қатар зерттеу барысында алынған нәтижелер және олардың негізінде тұжырымдалған педагогикалық нұсқаулар, «Мектеп оқушыларының коммуникативтік іс-әрекеттері негізінде көптілдікке баулу» оқу куралы, ЖОО мұғалімдерді даярлауда, жалпы білім беретін орта мектепте оқушылардың сабақтан тыс жұмыстарын ұйымдастырушыларына, мұғалімдердің біліктілігін жоғарылататын және қайта даярлау мекемелері практикасында қолдануға болатын тәжірибелік тұрғыдағы нәтижелер болып табылады.

Диссертацияның негізгі идеялары мен нәтижелері халықаралық деңгейде өткен ғылыми конференция материалдарында, ҚР БЖҒМ Білім және Ғылым саласындағы Бақылау Комитетінің тізіміндегі басылымдарда және Scopus компаниясының ақпараттық базасына кіретін нөлдік емес импакт-факторы бар халықаралық ғылыми журналда жарық көрген. Барлығы 15 жарияланым.

Зерттеу жұмысын жүргізу барысында диссертант өзін дербес, сауатты, алған білімдерін тәжірибеде қолдана алатын, ғылыми еңбекке қабілетті зерттеуші ретінде көрсете білді.

Қорыта келгенде, Б.А. Тойбекованың «Жалпы білім беретін орта мектепте оқушылардың полилингвалды тұлғасын қалыптастыру» тақырыбындағы жұмысы ҚР БЖҒМ Білім және Ғылым саласындағы Бақылау комитетінің докторлық диссертацияларға қойылған талаптарына сай орындалған және оның теориялық пен практикалық маңыздылығын ескере отырып қорғауға ұсынуға болады деп есептеймін. Ал, ізденуші Б.А. Тойбекова 6D010300 — Педагогика және психология мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық деп санаймын.

Шетелдік ғылыми жетекші
Гази университетінің профессоры
Мехмет Гувен: /Қолы/

© Перевод с турецкого языка на казахский язык организован Центром языковых переводов "GMC TranslationService",
Translation from Turkish into Kazah is organized by Translation Center "GMC Translation Service",
Директор Центром языковых переводов "GMC TranslationService"

E-mail: customer@gmc-translation.com; website: www.gmc-translation.com, www.mynumer.com (ID 55)
Tel.: + 7 (707) 150 50 35; + 7 (725) 253 00 03; WhatsApp: + 7 (702) 659 27 37;
Address: 45 Tauke Khan str., 160000, Shymkent, Republic of Kazakhstan

Республика Казахстан, город Шымкент.
Пятнадцатого апреля, две тысячи двадцать пятого года.

Я, нотариус нотариального округа города Шымкент, Сабырбайқызы Бахытгуль, действующая на основании государственной лицензии №14005260 выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи, Министерство Юстиции Республики Казахстан от 17.04.2014 года, свидетельствую подлинность подписи, известным мне переводчиком Акимкулова Асель Амиралиевной. Личность подписавшего документ установлена, дееспособность и полномочия её проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 2026
Оплачено: согласно ст.30-1, Закон «О нотариате»
Ст. 611 НК РК.

Нотариус

ZZ0904466500378148364M4510530

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия

Нөмірленген, бауланган,

мормен бекітілген

прошнуровано, пронумеровано
скреплено печатью на листах

Нотариус: _____

